

Najaarsrapportage

2017

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	5
Voorwoord	7
Financieel perspectief	7
Leeswijzer	8
2. Programmaplan	9
Programma 1 Burger en Bestuur en Openbare orde & veiligheid	11
Programma 2 Beheer openbare ruimte en milieu	13
Programma 3 Onderwijs, sport en jeugdzorg	19
Programma 4 Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk en inkomen	23
Programma 5 Zorg, welzijn en Cultuur	27
Programma 6 Ruimtelijke ontwikkeling	31
Programma 7 Belastingen en Financiën	35
Overige onderdelen programmaplan	41
VASTSTELLINGSBLAD	45

1. Inleiding

Voorwoord

We kunnen tevreden zijn over de tussenstand van 2017. In deze Najaarsrapportage geven we zowel de beleidsmatige als financiële stand van zaken weer. Beleidsmatig kunnen we vaststellen dat de meeste doelen uit de programmabegroting 2017 zijn gerealiseerd of in de komende maanden gerealiseerd zullen worden. Net als vorig jaar kan de Najaarsrapportage in samenhang met de evaluatie van ons collegeprogramma gelezen worden. Waar er overeenkomsten zijn zal er een verwijzing worden opgenomen naar de evaluatie. We kijken met een goed gevoel terug op de stappen die we in de afgelopen collegeperiode en specifiek in 2017 hebben kunnen zetten als het gaat om het verbreden van ZoBuitenZoBinnen, de transformatie van het Sociaal domein en het versterken van de lokale economie. Voor alle drie de onderwerpen geldt dat het werk nog niet af is. Daarom hebben we in de programmabegroting 2018 aangeven hoe we dit beleid willen continueren.

Financieel perspectief

Het financiële perspectief blijft ondanks de mutaties uit de Najaarsrapportage structureel positief. Het begrotingsresultaat schommelt vanaf 2019 tussen de € 250.000 en de € 500.000. Dit is een lijn die bij de handhaving van het bestaande beleid ook vanaf 2022 te verwachten is.

Bedragen in €

	Meerjarenraming 2018-2021				
	2017	2018	2019	2020	2021
1. Burger en Bestuur en openbare orde & veiligheid	-3.350.000	-3.093.000	-3.095.000	-3.090.000	-3.124.000
2. Beheer openbare ruimte en milieu	-3.892.000	-4.166.000	-3.869.000	-3.875.000	-3.746.000
3. Onderwijs, sport en jeugdzorg	-6.712.000	-7.225.000	-6.707.000	-6.944.000	-6.562.000
4. Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk en inkomen	-6.120.000	-6.664.000	-6.154.000	-5.988.000	-5.901.000
5. Zorg, welzijn en Cultuur	-6.448.000	-7.736.000	-6.612.000	-6.862.000	-6.863.000
6. Ruimtelijke ontwikkeling	-1.306.000	-1.189.000	-1.112.000	-1.112.000	-1.112.000
7. Belastingen en Financiën	26.767.000	27.028.000	27.358.000	27.242.000	27.317.000
Saldo voor bestemming	-1.061.000	-3.045.000	-191.000	-629.000	9.000
Reserveringen - lasten	-3.647.000	-187.000	-3.075.000	-68.000	-25.000
Reserveringen - baten	5.367.000	3.276.000	3.749.000	972.000	508.000
Saldo Najaarsrapportage	659.000	44.000	483.000	275.000	492.000
Saldo programmabegroting 2018		250.000	542.000	340.000	546.000
Mutaties Najaarsrapportage 2017		-206.000	-59.000	-65.000	-54.000

Leeswijzer

Deze najaarsrapportage bestaat uit twee onderdelen: de beleidsmatige rapportage en de financiële rapportage. Beide rapportages worden per programma weergegeven.

1. Inleiding

In de inleiding staat het voorwoord van het college, deze leeswijzer en het financiële perspectief.

2. Programmaplan

Het programmaplan bestaat uit de zeven programma's van de gemeente Westerveld gevolgd door een overzicht van het sociaal domein, personeel en inhuur, ziekte en de investeringen.

Per programma wordt eerst de beleidsmatige rapportage weergegeven. Per doel uit de programmabegroting 2017 geven we aan wat de tussenstand tot en met 1 september 2017 is.

Daarnaast is er de financiële rapportage. Dit is een actualisatie van de benodigde budgetten voor het uitvoeren van de eerder vastgestelde beleidsvoornemens. Hierbij maken we een onderscheid in:

1. Voorgaande P&C documenten
2. Raadsbesluiten
3. Collegebesluiten
4. Autonome ontwikkelingen
5. Overhevelingen
6. Investerings

1. Voorgaande P&C documenten

Bij de voorgaande P&C documenten gaat het om de kaderstelling van de voorjaarsrapportage, de meicirculaire en de begroting 2018. Hier heeft de raad eerder over besloten en worden uitsluitend voor het inzicht opgenomen. Deze bedragen zijn niet toegelicht en worden daarom cursief gedrukt.

2. Raadsbesluiten

De raadsbesluiten omvatten de beslissingen die de raad heeft genomen in de periode tussen de voorjaarsrapportage 2017 en de najaarsrapportage 2017 (tot 1 september 2017). Deze bedragen zijn niet toegelicht en worden daarom cursief gedrukt.

3. Collegebesluiten

Onder de collegebesluiten vallen de beslissingen die in de periode tussen de voorjaarsrapportage 2017 en de najaarsrapportage 2017 zijn genomen (tot 1 september 2017).

4. Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die onontkoombaar zijn én die betrekking hebben op de taken van de gemeente of het uit te voeren beleid. Dit betekent dat de gemeente dient te anticiperen op de autonome ontwikkelingen die zich voordoen.

5. Overhevelingen

Hierbij gaat het om bedragen waarvan was verwacht dat deze in 2017 besteed zouden worden maar waarvan nu blijkt dat deze pas in 2018 besteed gaan worden.

6. Investerings

Dit zijn alle mutaties op de investeringen in de jaren 2017 tot en met 2021.

Alleen de mutaties die groter zijn dan € 10.000 worden kort toegelicht, bedragen kleiner dan € 10.000 worden niet toegelicht en cursief gedrukt.

Vaststellingsblad

De najaarsrapportage wordt afgesloten met het Vaststellingsblad.

2. Programmaplan

Programma 1	Burger en Bestuur en Openbare orde & veiligheid	H. Jager
Portefeuillehouder		

Producten

1. Bestuurlijke ondersteuning
2. Gemeentelijke samenwerking
3. Communicatie
4. Burgerzaken
5. Brandweer
6. Integrale veiligheid
7. Maatschappelijke initiatieven

Tussenstand wat willen we bereiken?

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
We werken volgens de waarden en concrete werkwijze van Zo Buiten Zo Binnen (dienstverlening en het ontwikkelen en uitvoeren van beleid)	Uitkomsten van de eerste 13 ambtelijke initiatieven presenteren aan de raad Gezamenlijk met uw raad een evaluatie opstellen over de rol van de raad en het college ten aanzien van de waarden van 'Zo Buiten, Zo Binnen', op basis van ervaringen pilots Cultuurnota en KOR. Opstellen van een woonvisie waarin de waarden van 'Zo Buiten, Zo Binnen' herkenbaar verwerkt zijn (zie programma 6) Opstellen van nieuw beleid waarin de waarden van 'Zo Buiten, Zo Binnen' herkenbaar verwerkt zijn De werkwijze van 'Zo Buiten, Zo Binnen' opnemen in de Organisatie en Ontwikkeling Agenda: ontwikkeltraject voor raad, college, leidinggevenden en medewerkers; integratie in het HRM beleid; communicatie versterken o.a. meer visualiseren

Stand Najaarsrapportage 2017

Op de verschillende onderdelen van Zo Buiten Zo Binnen zijn vervolgstappen gezet. Naast de lopende initiatieven (VN verdrag, nieuwe subsidieverordening etc.) zijn er allerlei nieuwe initiatieven ontstaan (rondom Dienstverlening, Openbare Ruimte, Actieplan Havelte etc). Er is een bijeenkomst met de raad en Ferenc van Damme geweest over de rol van de raad en het college. Er wordt vanuit de raad gekeken naar mogelijkheden om een pilot olv Ferenc van Damme uit te gaan voeren. De pilots Cultuurnota en BrinQ zijn in uitvoering. De organisatieontwikkelagenda zal de komende maanden concreet worden gemaakt. Er zal verder worden onderzocht hoe de organisatieontwikkelagenda en Zo Buiten Zo Binnen zich met elkaar verhouden. Voor de subsidieregeling maatschappelijke initiatieven zijn tot nu toe 29 aanvragen ingediend. Hiervan zijn 20 geheel of deels toegekend. Hierover staat ook een toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Van het beschikbare budget 100% besteden aan het uitvoeren van maatschappelijke initiatieven	Faciliteren en stimuleren van maatschappelijke initiatieven
Stand Najaarsrapportage 2017	
De besteding van het budget ligt op schema. De 3^e tranche moet nog worden afgehandeld en de rapportage van de evaluatie zal in het voorjaar van 2018 aan de raad worden aangeboden.	

Tussenstand wat gaat het kosten?

Programma 1	Burger & Bestuur en Openbare orde & Veiligheid				
	Meerjarenraming 2018-2021				
	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten					
Voorjaarsrapportage 2017	3.581.000	3.510.000	3.570.000	3.523.000	3.481.000
Mutaties Najaarsrapportage	164.000	30.000	-35.000	12.000	72.000
Najaarsrapportage 2017	3.745.000	3.540.000	3.535.000	3.535.000	3.553.000
Baten					
Voorjaarsrapportage 2017	407.000	395.000	408.000	389.000	389.000
Mutaties Najaarsrapportage	-12.000	52.000	32.000	56.000	40.000
Najaarsrapportage 2017	395.000	447.000	440.000	445.000	429.000
SALDO programma 1	3.350.000	3.093.000	3.095.000	3.090.000	3.124.000

Omschrijving	2017		2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Voorgaande P&C documenten										
Kader Voorjaarsrapportage	-	-	-10.000	4.000	9.000	4.000	31.000	4.000	58.000	4.000
Begroting 2018	-	-	75.000	7.000	18.000	-1.000	43.000	23.000	76.000	7.000
Autonome ontwikkelingen										
1. Reis- en verblijfkosten	-11.000	-	-12.000	-	-12.000	-	-12.000	-	-12.000	-
2. Pensioen voormalig bestuurders	250.000	-	-24.000	29.000	-39.000	29.000	-39.000	29.000	-39.000	29.000
3. Visievorming Maatschappelijke initiatieven	-10.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Brandweerkazernes	-15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reiskosten woon-werkverkeer (zie programma 7)	-10.000	-	-11.000	-	-11.000	-	-11.000	-	-11.000	-
ZoBuitenZoBinnen (zie programma 7)	-30.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lijkschouwingen	2.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhevelingen										
5. Brandweerkazernes	-12.000	-12.000	12.000	12.000	-	-	-	-	-	-
Saldo	164.000	-12.000	30.000	52.000	-35.000	32.000	12.000	56.000	72.000	40.000

1. Reis- en verblijfkosten

De kosten van de reis- en verblijfkosten worden centraal verantwoord in programma 7, de bijbehorende budgetten in programma 1 worden hierbij overgeheveld. Per saldo heeft deze mutatie geen effect op het resultaat.

2. Pensioen voormalig bestuurders

Doordat de reserve voormalig personeel (bestuurders) is omgezet naar een voorziening dient er in 2017 een extra dotatie plaats te vinden. Daarnaast zijn de budgetten bijgesteld op basis van de actuele gegevens.

3. Maatschappelijke initiatieven

Voor 2017 worden minder kosten voor visievorming dorpsplannen verwacht dan begroot. We verwachten meer aanvragen in 2018 waardoor we eerst alleen in 2017 het budget verlagen.

4. Brandweerkazernes

De onderhoudskosten voor de kazernes in Dwingeloo, Vledder en Havelte vallen voor 2017 lager uit dan begroot, daarom verlagen we het beschikbare budget met € 15.000 in 2017.

5. Brandweerkazernes

Een aantal werkzaamheden uit het meerjarenonderhoudsplan worden in 2018 uitgevoerd omdat geplande vervangingen in 2017 nog niet noodzakelijk zijn.

**Programma 2
Portefeuillehouder**

**Beheer openbare ruimte en milieu
H. Geertsma**

Producten

1. Wegen
2. Groen en water
3. Overige ruimte
4. Verkeersveiligheid
5. Milieubeleid
6. Duurzaamheid
7. Reiniging
8. Riolering

Tussenstand wat willen we bereiken?

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Herziening op het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR)	Aan de hand van de in 2016 opgestelde startnotitie een nieuw KOR opstellen
Stand Najaarsrapportage 2017	
Via interactieve bijeenkomsten en een breed uitgezette enquête is informatie opgehaald bij inwoners en overige stakeholders. Met deze informatie wordt een visie opgesteld die uiterlijk in het eerste kwartaal van 2018 aan u wordt aangeboden.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Maatwerk leveren t.a.v. de kwaliteitsniveaus van de openbare ruimte en inwoners en bedrijven hier actiever bij betrekken	Ondersteunen van initiatieven voor dorpskracht bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Hierbij wordt rekening gehouden met het proces 'Zo buiten, Zo binnen' Herinrichting openbaar groen in de woonwijk Meerkamp in Havelte
Stand Najaarsrapportage 2017	
Bestaande initiatieven hebben we ondersteund. We hebben inwoners en overige stakeholders actief betrokken bij initiatieven in de openbare ruimte, zoals ruimtelijk actie plan Havelte, Brinkenplan Diever en herinrichting openbaar groen Meerkamp. Hierover staat ook een toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Realiseren kwaliteitsniveaus conform KOR	Opstellen en uitvoeren onderhoudsprogramma wegen 2017-2018 Vorbereiden herinrichting kern Diever Uitvoering Piet Soerplein e.o. 2 ^o fase Havelte
Stand Najaarsrapportage 2017	
Het onderhoudsplan wegen 2017-2018 is opgesteld en in uitvoering. De voorbereiding herinrichting kern Diever (Brinkenplan Diever) is gestart. De uitvoering start begin 2018. De uitvoering Piet Soerplein 2 ^o fase Havelte is afgerond.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Meer inzicht krijgen in de kwaliteit van de civiele kunstwerken	Opstellen beheerplan civiele kunstwerken
Stand Najaarsrapportage 2017	
De inventarisatie is afgerond. De uitwerking van het beheerplan vergt meer tijd dan gepland en verwachten we begin 2018 gereed te hebben.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Reductie CO2-uitstoot (in 2017 ca. 6.500 kg) en besparing energie- en onderhoudskosten (in 2017 ca. € 5.000) van openbare verlichting beleid)	Toepassen energiezuiniger lampen en/of verwijderen en dimmen van openbare verlichting.
Stand Najaarsrapportage 2017	
De openbare verlichting langs de Vledderweg en Dorpsstraat in Vledder is vervangen door een energiezuiniger variant.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Meer inzicht in de kwaliteit van de plantsoenen en bomen	Opstellen van een beleidsnotitie groenstructuur inclusief bomen Opstellen van een beheerplan bomen waarbij de zorgplicht en het toekomstperspectief uitgangspunt is
Stand Najaarsrapportage 2017	
De beleidsnotitie groenstructuur is door het college vastgesteld en ter informatie aan de raadscommissie gestuurd. Het beheerplan bomen is vastgesteld door het college.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Behoud en versterking van de kwaliteit van de biodiversiteit	Waar mogelijk het verhogen van de biodiversiteit in de gemeente Actualiseren bermbeleidsvisie
Stand Najaarsrapportage 2017	
Het verhogen van de biodiversiteit is gerealiseerd door het inzaaien van bermen met bloemenmengsels, onder andere Honingvlaken Dwingeloo en Brink Wilhelminaoord. Er is een werkgroep met stakeholders opgericht waarmee een nieuw bermbeheerplan wordt opgesteld. We verwachten het bermbeheerplan dit jaar af te ronden.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Meer inzicht in de kwaliteit van de watergangen en duikers en meer inzicht in structurele kosten bij onderhoud op laag kwaliteitsniveau	Watergangen en duikers buiten de bebouwde kom inventariseren en actualisatie van het huidige gegevensbestand Opstellen meerjarig beheer- en onderhoudsplan voor watergangen en duikers buiten de bebouwde kom
Stand Najaarsrapportage 2017	
Vanwege prioritering van werkzaamheden is later gestart met de inventarisatie van watergangen en duikers buiten de bebouwde kom. Derhalve wordt het meerjarig beheer- en onderhoudsplan in 2018 opgeleverd.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Afname van het aantal speelplekken en/of –toestellen en/of mogelijkheden onderzoeken van participatie	In overleg met onze inwoners een plan van aanpak opstellen om de kosten van speelplekken te reduceren
Stand Najaarsrapportage 2017	
We zijn gestart met het plan van aanpak en verwachten in de eerste helft van 2018 met een concreet voorstel te komen.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Verbeteren van de verkeersveiligheid met als gevolg een reductie van 50% van ernstige verkeersslachtoffers en – ongevallen in 2020 t.o.v. 2008	Uitvoeren projecten in het kader van PVE dit bestaat o.a. uit: - Stimuleren Drents Verkeersveiligheidslabel (DVL) voor scholen - Verkeerscursus 55⁺ - Trials (jonge bestuurders) Het complete programma PVE is te zien op www.veiligbereikbaaradrenthe.nl
Stand Najaarsrapportage 2017	
De projecten worden volgens planning uitgevoerd.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Nieuw verkeers- en vervoersbeleid (GVVP)	Opstellen 'Actualisatie GVVP' waarbij: - Verkeersveiligheid en onveilige locaties als onderdeel van het participatietraject in het kader van het nieuwe KOR aan bod zullen komen; - Een uitvoeringsplan voor de periode tot 2021 zal worden opgesteld
Stand Najaarsrapportage 2017	
De actualisatie van het GVVP maakt onderdeel uit van de actualisatie van het KOR. Na het vaststellen van het KOR wordt in 2018 een uitvoeringsplan opgesteld.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Veiliger fietsverkeer	Uitvoeren maatregelen nota 'Veilig op de fiets in Westerveld' - Verwijderen paaltjes/obstakels op fietspaden/-routes - (extra) Inzetten op educatie m.b.t. veilig fietsen
Stand Najaarsrapportage 2017	
De uitvoering van de maatregelen is in gang gezet en wordt volgens planning in 2017 afgerond. Hierover staat ook een toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Vermindering energieverbruik van woningen	Stimuleren van isolerende maatregelen door subsidie op een tweede maatregel (max € 500)
Stand Najaarsrapportage 2017	
Het stimuleren van isolerende maatregelen is in uitvoering.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Stimulering opwekken duurzame energie	Beschikbaar stellen energieleningen
Stand Najaarsrapportage 2017	
Het beschikbaar stellen van energieleningen is in uitvoering.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Meer duurzame energie opwekken	Aanleggen van zonneweiden
Stand Najaarsrapportage 2017	
Er hebben gesprekken plaats gevonden met potentiële initiatiefnemers. Dit heeft niet tot resultaten geleid. Hierover staat ook een toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Jeugd betrekken bij energiebesparing	Project opzetten in basisscholen rond energiebesparing
Stand Najaarsrapportage 2017	
Een aantal scholen heeft meegedaan aan een project over zonnepanelen. Daarnaast heeft IVN lessen met betrekking tot natuur- en milieueducatie verzorgd.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Stimuleren opwekken duurzame energie	Verruimen bestemmingsplannen om dit mogelijk te maken
Stand Najaarsrapportage 2017	
Op dit moment zijn we aan het onderzoeken welke verruimingsmogelijkheden wenselijk zijn.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Verlaging van hoeveelheid restafval per inwoner/jaar tot minder dan 100 kg in 2020 (landelijke doelstelling)	Invoering van omgekeerd inzamelen Verdere afvalscheiding op het afvalbrengrstation
Stand Najaarsrapportage 2017	
Het voorstel van omgekeerd inzamelen is opiniërend in de raadscommissie van september behandeld. Hierover staat ook een toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma.	

Tussenstand wat gaat het kosten?

Programma 2	Beheer openbare ruimte en milieu				
	Meerjarenraming 2018-2021				
	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten					
Voorjaarsrapportage 2017	10.644.000	10.076.000	10.927.000	10.810.000	10.189.000
Mutaties Najaarsrapportage	286.000	784.000	-732.000	-988.000	-16.000
Najaarsrapportage 2017	10.930.000	10.860.000	10.195.000	9.822.000	10.173.000
Baten					
Voorjaarsrapportage 2017	6.250.000	6.035.000	6.996.000	6.801.000	6.791.000
Mutaties Najaarsrapportage	788.000	659.000	-670.000	-854.000	-364.000
Najaarsrapportage 2017	7.038.000	6.694.000	6.326.000	5.947.000	6.427.000
SALDO programma 2	3.892.000	4.166.000	3.869.000	3.875.000	3.746.000

Omschrijving	2017		2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Voorgaande P&C documenten										
<i>Kader Voorjaarsrapportage</i>	-	-	-	3.000	-	3.000	-	3.000	-	3.000
<i>Begroting 2018</i>	-	-	561.000	656.000	-732.000	-673.000	-988.000	-857.000	-16.000	-367.000
Collegebesluiten										
1. Project Bermgras	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen										
<i>Administratieve wijziging</i>	743.000	743.000	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Bijdrage provincie Koningin Wilhelminalaan Wilhelminaoord	35.000	35.000	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Onderhoud bospercelen	10.000	10.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhevelingen										
4. Beheerplan watergangen en duikers	-15.000	-	15.000	-	-	-	-	-	-	-
5. Inventarisatie gemeentelijk bomenbestand	-20.000	-	20.000	-	-	-	-	-	-	-
6. Duurzaamheidsfonds	-50.000	-	50.000	-	-	-	-	-	-	-
7. Plantsoen woonwijk Meerkamp	-80.000	-	80.000	-	-	-	-	-	-	-
8. Zwerfafval	-18.000	-	18.000	-	-	-	-	-	-	-
9. Ronde Valdersweg Dwingeloo	-80.000	-	80.000	-	-	-	-	-	-	-
Investerings										
<i>Overheveling investeringen (zie overige onderdelen programmaplan)</i>	-254.000	-	-40.000	-	-	-	-	-	-	-
Saldo	286.000	788.000	784.000	659.000	-732.000	-670.000	-988.000	-854.000	-16.000	-364.000

1. Project Bermgras

Om bermgras duurzamer te verwerken ligt er een projectplan. Om dit projectplan uit te kunnen voeren wil Westerveld zich aansluiten bij de gemeenten Hardenberg, Hoogeveen, De Wolden, het waterschap Drents/Overijsselse Delta en de provincie Drenthe. Wij hebben besloten € 15.000 beschikbaar te stellen.

2. Bijdrage provincie Koningin Wilhelminalaan Wilhelminaoord

We hebben een bijdrage van de provincie ontvangen voor renovatie van het bomenbestand aan de Koningin Wilhelminalaan in Wilhelminaoord.

3. Onderhoud bospercelen

Voor het onderhoud aan onze gemeentelijke bossen is onvoldoende budget beschikbaar. De opbrengsten van het verkoop van hout zijn hoger dan geraamd. Graag benutten we deze extra opbrengst voor een inhaalslag van het onderhoud, waaronder de bospercelen Vlederlanden en het bos bij de visvijver in Diever. Door de extra inkomsten heeft dit geen nadelige gevolgen voor het rekeningresultaat.

4. Beheerplan watergangen en duikers

Wegens prioritering van werkzaamheden lukt het niet om dit jaar het beheerplan watergangen en duikers af te ronden. De daarvoor beschikbaar gestelde € 15.000 is daarom in 2018 nodig. Graag willen wij dit bedrag overhevelen.

5. Inventarisatie gemeentelijk bomenbestand

Er is een bedrag van € 20.000 beschikbaar gesteld voor de inventarisatie van het gemeentelijk bomenbestand. De nieuwe software wordt pas eind 2017 geleverd en de gegevens moeten hier op afgestemd en ingevoerd worden. De inventarisatie vindt in 2018 plaats. Het beschikbare bedrag moet derhalve worden overgeheveld naar 2018.

6. Duurzaamheidsfonds

Om woningen binnen de gemeente energiearmer te maken wordt een tweede maatregel door de gemeente gesubsidieerd met 25% tot een maximum van € 500 per huishouden via duurzaamheidsbonnen die onze ondernemers uitreiken. Dit duurzaamheidsfonds wordt dit jaar ten dele benut omdat recentelijk nieuwe afspraken met de ondernemers zijn gemaakt. Het resterend bedrag in 2017 dient te worden overgeheveld naar 2018.

7. Plantsoen woonwijk Meerkamp

Voor het jaar 2017-2018 is het vervangen van het plantsoen in de woonwijk Meerkamp in de planning opgenomen. De totale kosten voor deze vervanging zijn begroot op € 160.000. Binnen de exploitatiebegroting 2017-2018 is rekening gehouden met deze uitgave. De daadwerkelijke uitvoering vindt plaats in 2018. Om die reden verzoeken wij u om het gereserveerde budget (€ 80.000) van 2017 over te hevelen naar 2018. In juli 2018 zal het project zijn afgerond.

8. Zwerfafval

Voor het verwijderen van zwerfafval wordt in 2017 een bijdrage ontvangen van € 21.500. Een groot deel van de werkzaamheden wordt in 2018 uitgevoerd, derhalve moet € 18.000 worden overgeheveld.

9. Rotonde Valderseweg Dwingeloo

Doordat de provincie de rotonde pas in 2018 gaat aanleggen zullen wij onze bijdrage ook pas in 2018 overmaken. Daarom moet dit bedrag overgeheveld worden naar 2018.

Programma 3	Onderwijs, sport en jeugdzorg
Portefeuillehouder	H. Geertsma

Producten

1. Basisonderwijs
2. Lokaal onderwijsbeleid
3. Sport
4. Jeugdhulp

Tussenstand wat willen we bereiken?

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Kwalitatief goed onderwijs in geschikte schoolgebouwen	Zorgen dat de scholen goed zijn toegerust. Voorbeeld: brede school Dwingeloo en Stad en Esch
Stand Najaarsrapportage 2017	
Met de realisatie van de brede school Dwingeloo en de renovatie van Stad en Esch zijn alle scholen goed toegerust.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Opvang voor alle peuters	Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzalen
Stand Najaarsrapportage 2017	
De overleggen met de organisaties om te komen tot de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzalen zijn opgestart.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Gezonde leefstijl	Uitvoering programma's JOGG en GIDS volgens Uitvoeringsnotitie 'Bewegen en Gezondheid' (maart 2016)
Stand Najaarsrapportage 2017	
Er is uitvoering gegeven aan de programma's door onder andere wandelen met defensie, waterproject bij de kinderopvang en de beweegprogramma's in de dorpen.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Goed aanbod van jeugdhulp	Inkoop 2017
Stand Najaarsrapportage 2017	
De inkoop 2017 is adequaat gerealiseerd en administratief geïmplementeerd.	

Tussenstand wat gaat het kosten?

Programma 3	Onderwijs, sport en jeugdzorg				
	Meerjarenraming 2018-2021				
	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten					
Voorjaarsrapportage 2017	7.176.000	7.500.000	7.185.000	7.357.000	7.334.000
Mutaties Najaarsrapportage	30.000	93.000	-12.000	-25.000	-411.000
Najaarsrapportage 2017	7.206.000	7.593.000	7.173.000	7.332.000	6.923.000
Baten					
Voorjaarsrapportage 2017	471.000	327.000	435.000	375.000	375.000
Mutaties Najaarsrapportage	23.000	41.000	31.000	13.000	-14.000
Najaarsrapportage 2017	494.000	368.000	466.000	388.000	361.000
SALDO programma 3	6.712.000	7.225.000	6.707.000	6.944.000	6.562.000

Omschrijving	2017		2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Voorgaande P&C documenten										
Kader Voorjaarsrapportage	-	-	25.000	-	25.000	-	25.000	-	25.000	-
Begroting 2018	-	-	-65.000	-14.000	-64.000	-8.000	-77.000	-26.000	-463.000	-53.000
Raadsbesluiten										
Realisatie dorpshuisfunctie en sportaccommodatie bij Stad & Esch Diever (30-05-2017)	-	-	100.000	-	10.000	-	10.000	-	10.000	-
Autonome ontwikkelingen										
1. Rijksbijdrage en peuterspeelzaalwerk	26.000	39.000	-	39.000	-	39.000	-	39.000	-	39.000
2. Leerlingenvervoer	17.000	-	17.000	-	17.000	-	17.000	-	17.000	-
3. Leerlingenvervoer speciaal onderwijs	18.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Sporthal de Spronk Vledder	16.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhevelingen										
5. Sporthal de Spronk Vledder	-16.000	-16.000	16.000	16.000	-	-	-	-	-	-
Investerings										
Overheveling investeringen (zie overige onderdelen programmplan)	-31.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo	30.000	23.000	93.000	41.000	-12.000	31.000	-25.000	13.000	-411.000	-14.000

1. Rijksbijdrage en peuterspeelzaalwerk

Met ingang van 2017 worden er extra rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor kleinere gemeenten.

Daarnaast zijn er dit jaar extra ontvangsten van specifieke uitkeringen.

Voor 2017 is een bezuiniging doorgevoerd van € 60.000. Dit is een verondersteld gevolg van de harmonisatie voorschoolse voorzieningen; minder peuterspeelzaalplekken met gemeentelijke subsidie en meer kinderopvang met rijkssubsidie (kinderopvangtoeslag). De harmonisatie loopt vertraging op. De extra inkomsten vanuit het rijk worden gebruikt om de bezuiniging voor 2017 gedeeltelijk terug te draaien.

2. Leerlingenvervoer basisonderwijs

De afgelopen jaren is het aantal aanvragen en toekenningen van leerlingen toegenomen. Wij verzoeken u om het budget structureel te verhogen.

3. Leerlingenvervoer speciaal onderwijs

In het kader van leerlingenvervoer zijn kinderen van "nieuwkomers" vervoerd naar verschillende onderwijsinstellingen. In 2017 is van het Rijk een bedrag ontvangen voor vreemdelingenopvang 2017. Dit is een vergoeding voor alle uitgaven in het kader van opvang vreemdelingen. Deze kosten worden gedekt uit het budget voor vreemdelingenbeleid.

4. Sporthal de Spronk Vledder

Uw raad heeft aangegeven, dat de sporthal in Vledder en in Dwingeloo in stand dient te worden gehouden. Hierbij is aangegeven, dat mocht het nodig zijn, hiervoor extra geld beschikbaar wordt gesteld. Met de Stichting Sporthal Vledder is afgesproken, dat compensatie plaatsvindt op basis van de jaarrekeningen. Wij verzoeken u de exploitatiebijdrage voor dit jaar incidenteel te verhogen naar € 89.180 om het negatieve resultaat van de jaarrekening 2016 te compenseren.

5. Sporthal de Spronk Vledder

De vervanging van ventilatoren in sporthal De Spronk in Vledder wordt in 2018 uitgevoerd omdat vervanging in 2017 nog niet noodzakelijk is.

Programma 4	Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk en inkomen	K.H. Smidt
Portefeuillehouder		

Producten

1. Lokale economie
2. Toerisme en Recreatie
4. Inkomensvoorziening
5. Minimabeleid
6. Werkvoorziening
7. Participatie

Tussenstand wat willen we bereiken?

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Stimuleren van werkgelegenheid	Ondersteuning bieden aan ondernemers bij de uitvoering van het ondernemersfonds Opstellen nieuwe beleidsnota Lokale Economie samen met belanghebbenden Verder vorm en inhoud geven aan de uitkomsten van het onderzoek MKB-vriendelijkste gemeente Realisatie snel internet

Stand Najaarsrapportage 2017

Het ondernemersfonds is in 2017 in werking getreden en ondersteuning aan ondernemers is een doorlopend proces. Hierover staat ook een toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma.

De beleidsnota Lokale Economie wordt opgesteld volgens ZoBuitenZoBinnen principes. Er vindt overleg plaats met ondernemers. In de loop van 2018 zal de beleidsnota aan uw raad worden aangeboden.

Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek zijn een aantal acties uitgezet waaronder versnelling van het proces van vergunningverlening.

Op basis van het recente raadsbesluit over de realisatie van snel internet worden op dit moment gesprekken gevoerd met betrokken partijen.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Toename van het toerisme door meer dagrecreanten en een stijging van het aantal overnachtingen met 2%	Plan van aanpak voor een wandel-knooppuntennetwerk gericht op betere verbinding tussen dorpen en natuur Afstemming tussen regio en marketing Drenthe over gezamenlijke promotie en marketing. Het regio-promotieplan 'Het nationale park van Drenthe' loopt af (2017). Voortzetting en/of integratie via het ondernemersfonds Uitvoering geven aan het onderzoeksrapport naar Inkomend Toerisme met focus op de Duitse en Vlaamse markt Uitvoering geven aan het Kolonieplan, waaronder 'Het hart van Frederiksoord (zie ook programma 6) en 'sociaal economische vitalisering' Inventarisatie maken van bungalowparken/recreatiecentra die in aanmerking komen voor vitalisering

Stand Najaarsrapportage 2017

De routes voor het wandelknooppuntennetwerk zijn in concept gereed.

Afstemming van promotie en marketing vindt plaats. Een voorbeeld hiervan is de campagne grootste en groenste sportpark van Nederland. Bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2017 is een motie aangenomen die het college oproept dat er opnieuw geld beschikbaar wordt gesteld voor toeristische promotie Westerveld.

Via een EDR subsidie zijn middelen aangevraagd om inkomend Duitse toerisme te bevorderen. Voor de uitvoering geven aan het kolonieplan wordt verwezen naar programma 6.

Onderzoek vitaliteit recreatieparken is uitgevoerd. De uitkomsten zijn eind september gepresenteerd. Hierover staat ook een toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Het verminderen van het aantal mensen met een Wwb-uitkering met 5% ten opzichte van 2016	Voortzetting uitvoering Vertrouwen, Verbinden en ondernemen (IGSD) Doorontwikkelen Regionale werkgeversdienstverlening met de gemeenten Staphorst, Steenwijkerland en Meppel
Stand Najaarsrapportage 2017	
De doelstellingen van het plan van aanpak voor Westerveld zijn gerealiseerd. Ten opzichte van 31 december 2016 is het aantal mensen dat een wwb-uitkering krijgt met 3% (peildatum 31 juli 2017) gedaald. Daarmee zijn we op schema om deze doelstelling te behalen. Het voorstel van het doorontwikkelen is akkoord bevonden en wordt verder uitgewerkt.	

Tussenstand wat gaat het kosten?

Programma 4	Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk en inkomen				
	Meerjarenraming 2018-2021				
	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten					
Voorjaarsrapportage 2017	10.337.000	9.473.000	9.354.000	9.330.000	9.294.000
Mutaties Najaarsrapportage	-223.000	369.000	38.000	-92.000	-143.000
Najaarsrapportage 2017	10.114.000	9.842.000	9.392.000	9.238.000	9.151.000
Baten					
Voorjaarsrapportage 2017	3.900.000	3.339.000	3.339.000	3.339.000	3.339.000
Mutaties Najaarsrapportage	94.000	-161.000	-101.000	-89.000	-89.000
Najaarsrapportage 2017	3.994.000	3.178.000	3.238.000	3.250.000	3.250.000
SALDO programma 4	6.120.000	6.664.000	6.154.000	5.988.000	5.901.000

Omschrijving	2017		2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Voorgaande P&C documenten										
Kader Voorjaarsrapportage	-	-	158.000	-	26.000	-	-92.000	-	-123.000	-
Begroting 2018	-	-	-32.000	-161.000	8.000	-101.000	-	-89.000	-20.000	-89.000
Collegebesluiten										
1. Cofinanciering innovatietraject smalspoor	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen										
Regio Zwolle	-	-	5.000	-	4.000	-	-	-	-	-
2. Rijksbijdrage inkomensvoorziening	-	94.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhevelingen										
3. Kolonieplan	-140.000	-	140.000	-	-	-	-	-	-	-
4. Wandelknooppuntennetwerk	-90.000	-	90.000	-	-	-	-	-	-	-
Scouting	-8.000	-	8.000	-	-	-	-	-	-	-
Saldo	-223.000	94.000	369.000	-161.000	38.000	-101.000	-92.000	-89.000	-143.000	-89.000

1. Cofinanciering innovatietraject smalspoor

Er komt een proeftraject van een smalspoor tussen het Vlinderparadijs Papiliorama en het te realiseren Oorlogsmuseum WO II Uffelte/Holtinge in Uffelte. Hiervoor hebben wij € 15.000 beschikbaar gesteld.

2. Rijksbijdrage inkomensvoorziening

Van het Rijk is meer ontvangen voor de bijstand aan zelfstandigen en de reguliere bijstand dan was geraamd.

3. Kolonieplan

In het programma lokale economie staan onder andere de uitgaven voor het Kolonieplan / Canvas 5 begroot. Wij hebben hiervoor € 200.000 gereserveerd. De planvorming voor dit canvas (in samenhang met de andere onderdelen van het Kolonieplan) verloopt voorspoedig, maar niet het gehele bedrag zal in 2017 al benut worden. Daarom wordt verzocht € 140.000 over te hevelen naar 2018.

4. Wandelknooppuntennetwerk

De voorbereidingen voor de aanleg van het wandelknooppuntennetwerk zijn in volle gang. De routes zijn in concept gereed. De uitvoering heeft vertraging opgelopen, omdat er nog gesprekken moeten plaatsvinden met grondeigenaren. Het streven is om deze gesprekken voor het eind van het jaar af te ronden, pas daarna kunnen de bestekken gemaakt worden.

**Programma 5
Portefeuillehouder**

**Zorg, welzijn en Cultuur
E. van Schelven**

Producten

1. Zorgbeleid
2. Sociaal cultureel werk
3. Vreemdelingenbeleid
4. Cultuurbeleid

Tussenstand wat willen we bereiken?

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
In 2018 is de Westervelder gezond, betrokken, zelfredzaam, doet actief mee aan de samenleving en maakt alleen gebruik van de maatwerkvoorzieningen Sociaal domein als het echt nodig is	Het versnellen van de transformatie in het Sociaal domein door het actieplan Task force Sociaal domein uit te voeren. In het voorwoord is dit nader toegelicht. Versterken verbinding met en samenwerking tussen formele en informele structuren Het ontwikkelen van de integrale dienstverlening Door de integrale dienstverlening het gebruik van de lokale voorzieningen te vergroten Door algemene voorzieningen (waaronder het welzijnswerk) specifieke opdrachten geven die bijdragen aan de doelen die we willen bereiken. De opdrachten worden meer in samenhang met aanpalende beleidsvelden geformuleerd Waar nodig worden de opdrachten in de loop van het jaar bijgesteld om blijvend aan te kunnen sluiten op de vraag van inwoners De Algemene Subsidie Verordening (ASV) wordt herzien en afgestemd op de nieuwe aanpak (Zo buiten, Zo binnen) en ontwikkelingen w.o. Sociaal domein, maatschappelijke initiatieven en cultuurbeleid
Stand Najaarsrapportage 2017	
Wij zijn bezig om deze activiteiten deel uit te laten maken van het reguliere werkproces. Voorbeelden zijn het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking, armoedeagenda en het ondersteunen van Naobuur. Hierover staat ook een toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma. De ASV komt in december in de raad.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Actief burgerschap stimuleren en het probleemoplossend vermogen in de gemeente vergroten door twee maatschappelijke initiatieven Sociaal domein te subsidiëren	Twee aanvragen Sociaal domein in het kader van 'Zo buiten, Zo binnen' begeleiden en vooruit helpen met het doel realisatie van de plannen (dit naast de aanvragen die betrekking hebben op het fysiek domein)
Stand Najaarsrapportage 2017	
Naast Revalideren is leren en Naobuur zijn er diverse initiatieven waarmee we in gesprek zijn en leiden tot actief burgerschap.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
In 2018 zijn de inwoners tevreden over de mate waarop de maatwerkvoorziening is toegespitst op de persoonlijke situatie	Aanvragen en her-indicaties voor maatwerkvoorzieningen worden nog meer vanuit een integrale klantbenadering uitgevoerd en afgestemd op de behoeften en mogelijkheden van de inwoner
Stand Najaarsrapportage 2017	
Uit het meest recente klant ervaringsonderzoek scoorden we een waardering 7,4. In de monitor sociaal domein is een samenvatting opgenomen van het onderzoek.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Het realiseren van de taakstelling om mensen met een vluchtelingenstatus te huisvesten	In samenwerking met IGSD en woningcorporatie Actium circa 50 mensen (op basis van stand 2016) met een verblijfstatus huisvesten.
Stand Najaarsrapportage 2017	
We hebben de taakstelling behaald.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Een Cultuurnota vaststellen in 2017	Met de nieuwe aanpak 'Zo buiten, Zo binnen' wordt in co-creatie met inwoners en organisaties nieuw cultuurbeleid ontwikkeld Vanaf het voorjaar 2017 wordt uitvoering gegeven aan het nieuwe Cultuurbeleid
Stand Najaarsrapportage 2017	
De cultuurnota wordt begin 2018 aangeboden aan de raad. Uw raad heeft in een thema avond kennis genomen van de conceptkaders en richting gevend gediscussieerd over de nota. Op dit moment zijn er gesprekken met betrokken partijen gaande over de uitwerking van de thema's cultuureducatie, musea, podiumkunsten en evenementen.	

Tussenstand wat gaat het kosten?

Programma 5	Zorg, welzijn en cultuur				
	Meerjarenraming 2018-2021				
	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten					
Voorjaarsrapportage 2017	7.243.000	7.817.000	6.815.000	7.083.000	7.133.000
Mutaties Najaarsrapportage	-240.000	452.000	235.000	241.000	162.000
Najaarsrapportage 2017	7.003.000	8.269.000	7.050.000	7.324.000	7.295.000
Baten					
Voorjaarsrapportage 2017	559.000	551.000	447.000	465.000	465.000
Mutaties Najaarsrapportage	-4.000	-18.000	-9.000	-3.000	-33.000
Najaarsrapportage 2017	555.000	533.000	438.000	462.000	432.000
SALDO programma 5	6.448.000	7.736.000	6.612.000	6.862.000	6.863.000

Omschrijving	2017		2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Voorgaande P&C documenten										
<i>Meicirculaire 2017</i>	40.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Begroting 2018</i>	-	-	-83.000	-14.000	-37.000	-5.000	-31.000	1.000	-110.000	-29.000
Autonome ontwikkelingen										
1. Inhuur Sociaal domein	-	-	269.000	-	269.000	-	269.000	-	269.000	-
2. Bibliotheek	19.000	-4.000	3.000	-4.000	3.000	-4.000	3.000	-4.000	3.000	-4.000
<i>Leerlingenvervoer speciaal onderwijs (zie programma 3)</i>	-18.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Septembercirculaire (zie programma 7)</i>	-18.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhevelingen										
3. Vreemdelingenbeleid	-200.000	-	200.000	-	-	-	-	-	-	-
4. Cultuurnota	-63.000	-	63.000	-	-	-	-	-	-	-
Saldo	-240.000	-4.000	452.000	-18.000	235.000	-9.000	241.000	-3.000	162.000	-33.000

1. Inhuur Sociaal domein

In 2017 zijn we gestart met werkzaamheden vanuit de taskforce, om in de gelegenheid te zijn deze werkzaamheden in 2018 af te ronden verzoeken we het restantbudget taskforce over te hevelen naar 2018. Daarnaast verplaatsen we het budget voor tijdelijke inhuur naar programma 5, dit heeft geen gevolgen voor het resultaat.

2. Bibliotheek

De hoogte van de subsidie voor bibliotheken is geactualiseerd. Daarnaast ontvangen wij geen huuropbrengsten meer van de bibliotheek voor locatie Dwingeloo.

3. Vreemdelingenbeleid

Van het Rijk zijn in 2016 en 2017 bijdragen ontvangen voor de opvang van vluchtelingen. Dit zijn eenmalige bijdragen geweest, terwijl de kosten nog wel doorlopen in de komende jaren. Vooral op het gebied van het Sociaal domein wordt er een beroep op gedaan. Wij verzoeken u om deze ontvangen bedragen over te hevelen, zodat in 2018 kan worden bekeken waar de nood het hoogst is.

4. Cultuurnota

De ontwikkeling van de cultuurnota heeft in 2017 verder vorm gekregen waarbij initiatieven voor najaar 2017 en 2018 in ontwikkeling zijn. Hierdoor valt voor 2017 het totale bedrag lager uit en wordt het gereserveerd voor activiteiten in 2018.

Programma 6 Portefeuillehouder(s)	Ruimtelijke ontwikkeling E. van Schelven/H. Geertsma

Producten

1. Ruimtelijk beleid
2. Volkshuisvesting
3. Monumenten en archeologie

Tussenstand wat willen we bereiken?

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Voorbereid zijn op de invoering van de omgevingswet (2019)	Wij stellen, samen met de gemeente Meppel, een plan van aanpak voor implementatie op. Dit zal gepaard gaan met een intern en extern bewustwordingstraject

Stand Najaarsrapportage 2017
De invoering van de omgevingswet is uitgesteld. We zijn bezig met de voorbereiding van het plan van aanpak en het bewustwordingstraject. We streven er naar om in het 4 ^e kwartaal 2017 het gesprek aan te gaan met de Raad over de laatste stand van zaken en het vervolg.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Herinrichten centrumgebied 'Hart van Frederiksoord'	Uitvoering geven aan het project 'Hart van Frederiksoord' waarbij aansluiting wordt gezocht bij de uitvoering van het Kolonieplan (zie programma 4)

Stand Najaarsrapportage 2017
In de maand september wordt er een start bijeenkomst georganiseerd met de stakeholders. De planning wordt afgestemd met de planning van de herinrichting van het gebied rondom het toekomstig koloniecentrum.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Het plangebied Kalterbroeken te Diever op een Ruimtelijk en economisch verantwoorde manier afronden	Analyseren op welke wijze het plan verder ontwikkeld kan worden, herzien het bestemmingsplan en (her)openen de grondexploitatie

Stand Najaarsrapportage 2017
De grondexploitatie is vastgesteld in februari 2017. Er zijn verschillende overleggen geweest met de buurtbewoners om te komen tot een nieuw stedenbouwkundig concept. Dit wordt in oktober gepresenteerd. Daarna wordt de bestemmingsplan procedure gestart voor het totale gebied.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Vaststellen beleidslijn over vrijkomend maatschappelijk vastgoed	Wij oriënteren ons op een aanpak, waarbij we samen met inwoners 'Zo buiten, Zo binnen' per locatie kijken naar de mogelijkheden en randvoorwaarden

Stand Najaarsrapportage 2017
Urgente ontwikkelingen in Havelte en Vledderveen hebben geleid tot het zoeken naar pragmatische oplossingen ipv een algemene beleidslijn.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Een geactualiseerde woonbeleid met een uitvoeringsprogramma	Samen met de woning-bouwcorporatie de resultaten van het woningbouwonderzoek (2016) vertalen naar beleid en daar ook gezamenlijk uitvoering aan geven

Stand Najaarsrapportage 2017
Het woningmarkt verkenningsonderzoek is afgerond. In het 4 ^e kwartaal 2017 volgt een terugkoppeling van het concept beleid aan stakeholders, college en raad. Hierover staat ook een

toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Het behalen van de Unesco status in 2018	Het bezoek van verschillende aan Unesco gerelateerde advies instanties faciliteren, die ons management plan beoordelen
Stand Najaarsrapportage 2017	
In januari 2017 is het dossier formeel aangeboden aan UNESCO in Parijs. Hierover staat ook een toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Het aantal bezoekers aan de open monumentendag verhogen en daarmee de bekendheid van ons cultureel erfgoed vergroten	Organiseren van de opening van de landelijke monumentendag
Stand Najaarsrapportage 2017	
De opening van de landelijke monumentendag is door de gemeente Westerveld georganiseerd.	

Tussenstand wat gaat het kosten?

Programma 6 Ruimtelijke ontwikkeling

	Meerjarenraming 2018-2021				
	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten					
Voorjaarsrapportage 2017	1.713.000	1.537.000	1.481.000	1.481.000	1.481.000
Mutaties Najaarsrapportage	-	52.000	31.000	31.000	31.000
Najaarsrapportage 2017	1.713.000	1.589.000	1.512.000	1.512.000	1.512.000
Baten					
Voorjaarsrapportage 2017	407.000	396.000	396.000	396.000	396.000
Mutaties Najaarsrapportage	-	4.000	4.000	4.000	4.000
Najaarsrapportage 2017	407.000	400.000	400.000	400.000	400.000
SALDO programma 6	1.306.000	1.189.000	1.112.000	1.112.000	1.112.000

Omschrijving	2017		2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Voorgaande P&C documenten										
Kader Voorjaarsrapportage	-	-	1.000	4.000	1.000	4.000	1.000	4.000	1.000	4.000
Begroting 2018	-	-	31.000	-	30.000	-	30.000	-	30.000	-
Collegebesluiten										
1. Handhaving en toezicht	10.000	-	10.000	-	-	-	-	-	-	-
Overhevelingen										
2. Omgevingswet	-10.000	-	10.000	-	-	-	-	-	-	-
Saldo	-	-	52.000	4.000	31.000	4.000	31.000	4.000	31.000	4.000

1. Handhaving en toezicht

Bij het taakveld handhaving en toezicht staan enkele beleidsherzieningen op de planning (Het handhavingsbeleid met bijbehorend uitvoeringsprogramma en de implementatie van de wet VTH). Er is onvoldoende ambtelijke capaciteit om deze herzieningen in combinatie met het juridisch handhavingswerk te combineren. Verder vooruit schuiven in de tijd van één van beide taken is onwenselijk in het kader van interbestuurlijk toezicht en het continueren van de dienstverlening. Daarom wordt voorgesteld eenmalig budget beschikbaar te stellen voor de beleidsherzieningen, zodat er tijdelijk aanvullende ambtelijke capaciteit ingehuurd kan worden.

2. Omgevingswet

Voor de invoering van de omgevingswet hebben wij een (proces) budget beschikbaar gesteld van € 20.000. Zoals u weet is de invoering van de omgevingswet uitgesteld. De nieuwe precieze ingangsdatum is nog niet bekend. Wij zullen het proces van bewustwording en de beleidsinhoudelijke voorbereiding voortzetten. Het gehele procesbudget zal echter niet besteed worden in 2017. Daarom wordt verzocht € 10.000 over te hevelen naar 2018. In de Voorjaarsrapportage 2017 waren de invoeringsbedragen nog als pm opgenomen. Nu de invoering is uitgesteld hebben wij als organisatie iets meer tijd om een raming van de invoeringskosten en de daaraan verwachte structurele kosten op te stellen. Aangezien we daar nu niet op vooruit willen lopen, zullen wij daar in de Voorjaarsrapportage 2018 op terug komen.

Vooraankondiging RUD

Op 31 mei 2017 bent u als raad bij de 'Carrousel gemeenschappelijke regelingen' door de directeur RUD geweest op de risico paragraaf uit de begroting 2017. Medio juni bleek dat de voorjaarsrapportage van de RUD een tekort liet zien voor het begrotingsjaar 2017 van zo'n € 400.000. Bij brief van 13 juli 2017 heeft de RUD terug gekoppeld hoe om te gaan met de zienswijzen die waren ingediend op de begroting 2018 en gaven zij aan integraal onderzoek te willen (laten) doen naar de financiën van de dienst. Dit mede na aandringen van het Algemeen Bestuur hier op. Naar aanleiding daarvan zijn er meerdere onderzoeken gestart:

1. Een integraal onderzoek naar de organisatie en de financiën van de RUD.
2. Een audit naar het zaakstelsel 'LOS'
3. Een project ter verbetering van de digitale uitwisseling van documenten met deelnemers van de RUD

Om het voorziene tekort over 2017 te beperken, heeft ons college ingestemd met de door de RUD voorgestelde oplossing om enkele controles bij categorie 2 bedrijven door te schuiven naar 2018. Dit levert een éénmalige besparing van ca € 200.000 op.

Tot slot loopt de voorbereiding van het jaarprogramma 2018 met daarin de opdrachten van alle deelnemers en de financiële vertaling daarvan richting de begroting 2018 van de RUD. De concept bevindingen van het onderzoek naar de organisatie en financiën zijn inmiddels bekend. Definitieve terugkoppeling en communicatie (richting de bevoegd gezagen, waaronder uw raad) vindt nog plaats eind oktober/ begin november 2017. Duidelijk is echter wel dat het eerder ingeschatte (restant)tekort van circa €200.000 voor 2017 naar alle waarschijnlijkheid hoger zal uitpakken. Ook voor de jaren 2018 en 2019 worden er tekorten voorzien. De begroting 2018 van de RUD zal dan ook gewijzigd moeten worden, wat naar alle waarschijnlijkheid gevolgen heeft voor de gemeentelijke bijdrage. Wij zullen u wanneer de details bekend zijn hier over zo spoedig mogelijk informeren.

Programma 7	Belastingen en Financiën
Portefeuillehouder(s)	K.H. Smidt

Producten

1. Treasury
2. Belastingen
3. Grondexploitatie
4. Gemeentelijke eigendommen
5. Westerveld heeft Antwoord
6. Algemene baten en lasten
7. Reserves

Tussenstand wat willen we bereiken?

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Uitbreiden e-dienstverlening	Aansluiten op MijnOverheid.nl
Stand Najaarsrapportage 2017	
De aansluiting op MijnOverheid.nl is in gang gezet. Hierover staat ook een toelichting in de update van de evaluatie van het collegeprogramma.	

Doel	Wat gaan we daarvoor doen
Verwerken van alle wijzigingen vanuit het BBV	Verwerken van alle wijzigingen vanuit het BBV
Stand Najaarsrapportage 2017	
De wijzigingen vanuit de BBV zijn in de begroting 2018 verwerkt.	

Tussenstand wat gaat het kosten?

Programma 7	Financiën en Belastingen				
	2017	2018	Meerjarenraming 2018-2021		
			2019	2020	2021
Lasten					
Voorjaarsrapportage 2017	9.172.000	7.781.000	7.421.000	7.359.000	7.229.000
Mutaties Najaarsrapportage	682.000	1.965.000	716.000	693.000	726.000
Najaarsrapportage 2017	9.854.000	9.746.000	8.137.000	8.052.000	7.955.000
Baten					
Voorjaarsrapportage 2017	35.430.000	34.869.000	34.336.000	34.221.000	34.225.000
Mutaties Najaarsrapportage	1.191.000	1.905.000	1.159.000	1.073.000	1.047.000
Najaarsrapportage 2017	36.621.000	36.774.000	35.495.000	35.294.000	35.272.000
SALDO programma 7 voor winstbesteding	-26.767.000	-27.028.000	-27.358.000	-27.242.000	-27.317.000
RESERVERINGEN					
Lasten					
Voorjaarsrapportage 2017	620.000	99.000	131.000	161.000	367.000
Mutaties Najaarsrapportage	3.027.000	88.000	2.944.000	-93.000	-342.000
Najaarsrapportage 2017	3.647.000	187.000	3.075.000	68.000	25.000
Baten					
Voorjaarsrapportage 2017	3.375.000	2.181.000	864.000	1.114.000	778.000
Mutaties Najaarsrapportage	1.992.000	1.095.000	2.885.000	-142.000	-270.000
Najaarsrapportage 2017	5.367.000	3.276.000	3.749.000	972.000	508.000
SALDO programma 7 na bestemming	-1.720.000	-3.089.000	-674.000	-904.000	-483.000

Omschrijving	2017		2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Voorgaande P&C documenten										
<i>Kader Voorjaarsrapportage</i>	-	-	208.000	41.000	208.000	41.000	208.000	41.000	208.000	41.000
<i>Meicirculaire 2017</i>	-	358.000	-	646.000	-	701.000	-	669.000	-	653.000
<i>Begroting 2018</i>	-	-	1.127.000	677.000	627.000	319.000	594.000	320.000	638.000	360.000
Collegebesluiten										
1. Onderhoudsronde functiewaardering	37.000	-	37.000	-	37.000	-	37.000	-	37.000	-
Autonome ontwikkelingen										
<i>Administratieve wijziging</i>	1.080.000	1.140.000	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Voormalige school Heidehoek Vledderveen</i>	3.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Reis- en verblijfkosten (zie programma 1)</i>	11.000	-	12.000	-	12.000	-	12.000	-	12.000	-
<i>Inhuur Sociaal domein (zie programma 5)</i>	-	-	-269.000	-	-269.000	-	-269.000	-	-269.000	-
2. Vervanging rioolsput	10.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Klanttevredenheidsonderzoek	-11.000	-	5.000	-	-5.000	-	5.000	-	-6.000	-
4. Reiskosten woon-werkverkeer	61.000	-	60.000	-	60.000	-	60.000	-	60.000	-
5. ZoBuitenZoBinnen	30.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ontwikkelingen ICT	25.000	-	235.000	-	33.000	-	33.000	-	33.000	-
7. Archeologische vondsten Lheeweg Dwingeloo	25.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Verkoop Gronden en	-	140.000	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Septembercirculaire	-	-54.000	-	148.000	-	98.000	-	43.000	-	-7.000
Overhevelingen										
10. Ontwikkeling Dieversluis	-10.000	-	10.000	-	-	-	-	-	-	-
11. Voormalige Fonteinschool Leggeloo	-15.000	-	15.000	-	-	-	-	-	-	-
12. Voormalige Storkschoon	-35.000	-	35.000	-	-	-	-	-	-	-
13. Taskforce Sociaal domein	-105.000	-	105.000	-	-	-	-	-	-	-
14. Brink 4, Dwingeloo	-20.000	-20.000	20.000	20.000	-	-	-	-	-	-
15. Kerktorens	-36.000	-36.000	36.000	36.000	-	-	-	-	-	-
16. Bestuurscentrum	-37.000	-37.000	37.000	37.000	-	-	-	-	-	-
17. Voormalige School Eemster	-300.000	-300.000	300.000	300.000	-	-	-	-	-	-
18. Waardering woningen (WOZ) op basis van gebruiksoppervlakte	-20.000	-	20.000	-	-	-	-	-	-	-
Investerings										
<i>Overheveling investeringen (zie</i>	-11.000	-	-28.000	-	2.000	-	2.000	-	2.000	-
<i>Investerings ICT</i>	-	-	-	-	11.000	-	11.000	-	11.000	-
Saldo	682.000	1.191.000	1.965.000	1.905.000	716.000	1.159.000	693.000	1.073.000	726.000	1.047.000

1. Onderhoudsronde functiewaardering

Voor een aantal functies is bij de onderhoudsronde functiewaardering HR21 2017 een aanpassing in de functieomschrijving nodig geweest. De extra kosten hiervan bedragen jaarlijks structureel € 37.000 (ingangsdatum 1 januari 2017).

2. Vervanging rioolsput

De rioolsput voor het gemalenbeheer is aan vervanging toe.

3. Klanttevredenheidsonderzoek

Het onderzoek naar klanttevredenheid zal niet in 2017 uitgevoerd worden, maar zal pas in 2018 plaatsvinden. Om in staat te zijn de kosten te voldoen verzoeken we daarom om een deel van het budget door te schuiven.

4. Reiskosten woon-werkverkeer

In het verleden zijn de budgetten naar beneden bijgesteld op basis van de toenmalige reisregeling. Op basis van de huidige reisregeling en de toename van het personeelsbestand is er een structurele verhoging noodzakelijk.

5. ZoBuitenZoBinnen

Voor de uitvoering van 'zo buiten zo binnen' wordt extra capaciteit ingezet. De kosten worden verantwoord in programma 7, daarom willen we graag het beschikbare budget overhevelen vanuit programma 1.

6. Ontwikkelingen ICT

In toenemende mate maakt de gemeente gebruik van de ICT. Dat leidt tot structureel hogere uitgaven. Er zijn allerlei ontwikkelingen die tot een hogere inzet van de ICT zullen leiden. In de voorjaarsnota zal een voorstel worden gedaan voor een meerjarig project dat invulling geeft aan de langere termijn ICT behoefte. Vooruitlopend hierop wordt in 2018 al extra ICT-inzet voorzien. De extra inzet valt uiteen in een aantal onderdelen:

Onderdeel 1: Uitvoering geven aan wettelijke voorschriften en landelijke afspraken.

In 2018 geven we uitvoering aan wettelijke projecten zoals de invoering van de Algemene Verordening gegevensbescherming en de ENSIA, maar ook aan projecten die de VNG met het Ministerie van BZK is overeengekomen. Daarbij gaat het om de projecten als e-facturering, aansluiting op de berichten box, e-herkenning voor bedrijven.

Onderdeel 2: bedrijfsmatige verbeteringen

Sommige informatiesystemen, zoals het bestuurlijke besluitvormingsproces en het beheer op de BGT, moeten worden vernieuwd.

Onderdeel 3: onderhoudskosten

De uitbreiding met de nieuwe IT-systemen en -voorzieningen leidt tot een structurele stijging van de onderhoudslasten.

Onderdeel 4: spoedeisende verbetering

In 2017 dienen we een extra voorziening te treffen voor de huidige back-up-synchronisatie. De huidige is niet meer toereikend.

Bij de Voorjaarsrapportage 2018 zal meer duidelijk zijn over de benodigde investeringen vanaf 2019 die voort zullen komen uit het project.

7. Archeologische vondsten Lheeweg Dwingeloo

Het aangevraagde budget is noodzakelijk voor het nader onderzoeken van de archeologische vondsten welke zijn aangetroffen op de locatie Lheeweg te Dwingeloo.

8. Verkoop Gronden en overhoeken

In 2017 zijn er een groot aantal losse stukken gronden en overhoeken verkocht. Voor een deel komt dit nog voort uit het project gronden en landerijen uit 2015. We verwachten een totale opbrengst van circa € 140.000.

9. Septembercirculaire

In relatie tot de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds zijn er per jaar drie bijstellingen die plaatsvinden in de mei-, september en decembercirculaire. In 2016 is besloten dat de begroting wordt gebaseerd op de meicirculaire. De effecten van de daaropvolgende september- en decembercirculaire worden rechtstreeks verwerkt in de reserve rekeningsaldo. De septembercirculaire heeft positieve effecten op 2018, 2019 en 2020, deze bedragen worden toegevoegd aan de reserve rekeningsaldo. De negatieve effecten van 2017 en 2021 worden onttrokken uit de reserve rekeningsaldo.

10. Ontwikkeling Dieversluis

Voor de planvorming rond de verdere ontwikkeling van de locatie Dieversluis is € 10.000 gereserveerd. Het blijkt dat de initiële ambitie om de bussluis en de locatie van de gemeentewerf te betrekken in de planvorming niet realistisch is. Samen met de Provincie Drenthe wordt een nieuw ambitieniveau bepaald. Verzocht wordt het gereserveerde budget over te hevelen naar 2018 zodat dit dan ingezet kan worden.

11. Voormalige Fonteinschool Leggeloo

Voor de locatie van de voormalige Fonteinschool was een sloop- en herinrichtingskrediet van € 35.000 beschikbaar. Naar verwachting wordt niet het gehele bedrag in 2017 besteed. Alvorens er over gegaan kan worden tot herinrichting, dient duidelijkheid te komen over een geschil inzake economisch claimrecht op de grond. Verzocht wordt een deel van het budget over te hevelen naar 2018 zodat dit dan besteed kan worden aan het herinrichten van de locatie.

12. Voormalige Storkschool

Voor de (her)inrichting van het terrein van de voormalige Storkschool in Dwingeloo hebben wij een budget van € 35.000 gereserveerd. De locatie hebben wij opgenomen in onze strategische grond portefeuille, om op een later moment te (her)ontwikkelen. Voorgesteld wordt om het budget over te hevelen naar 2018.

13. Taskforce Sociaal domein

In 2017 zijn we gestart met werkzaamheden vanuit de taskforce, om in de gelegenheid te zijn deze werkzaamheden in 2018 af te ronden verzoeken we het restantbudget taskforce over te hevelen naar 2018. Daarnaast verplaatsen we het budget voor tijdelijke inhuur naar programma 5, dit heeft geen gevolgen voor het resultaat.

14. Brink 4, Dwingeloo

Vanwege prioritering van werkzaamheden worden de volgende werkzaamheden aan de Brink 4 in Dwingeloo in 2018 uitgevoerd in plaats van in 2017: vervanging sanitair en gedeeltelijke vervanging van het rieten dak.

15. Kerktorens

Bepaalde werkzaamheden aan de kerktorens worden in 2018 uitgevoerd omdat vervanging in 2017 nog niet noodzakelijk is.

16. Bestuurscentrum

Het vervangen van onderdelen van de werktuigbouwkundige installatie in het bestuurscentrum Diever worden in 2018 uitgevoerd omdat vervanging in 2017 nog niet noodzakelijk is.

17. Voormalige School Eemster

De verkoop van de voormalige school de Eemster zal pas in 2018 plaatsvinden.

18. Waardering woningen (WOZ) op basis van gebruiksoppervlakte

Eind 2016 heeft de Waarderingskamer (Rijksoverheid) besloten dat het taxeren van woningen op basis van gebruiksoppervlakte verplicht wordt. Tot op heden taxeert de gemeente Westerveld haar woningen op basis van inhoud. De Waarderingskamer hanteert een overgangperiode van 5 jaar, hetgeen inhoudt dat het vanaf 1 januari 2022 verplicht is de WOZ-taxaties te baseren op gebruiksoppervlakte. In deze overgangperiode zal het huidige bestand moeten worden omgezet van m³ naar m². Voor de extra werkzaamheden hevelen we € 20.000 over.

Omschrijving	2017		2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Voorgaande P&C documenten										
Begroting 2018	-	-	-60.000	37.000	2.846.000	2.885.000	-136.000	-142.000	-342.000	-277.000
Raadsbesluiten										
Realisatie dorpshuisfunctie en Nota reserves en voorzieningen (04-07-2017)	-	-	-	100.000	-	-	-	-	-	-
	55.000	67.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Collegebesluiten										
Cofinanciering innovatietraject smalspoor (zie programma 4)	-	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen										
Administratieve wijziging	3.008.000	2.948.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotonde Valderseweg Dwingeloo (zie programma 2)	-	-80.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Septembercirculaire (zie programma 7)	-36.000	-	148.000	-	98.000	-	43.000	-	-	7.000
Overhevelingen										
Budgetoverheveling 2017 - 2018	-	-958.000	-	958.000	-	-	-	-	-	-
Saldo	3.027.000	1.992.000	88.000	1.095.000	2.944.000	2.885.000	-93.000	-142.000	-342.000	-270.000

Overige onderdelen programmaplan

Sociaal domein

Net als bij de Voorjaarsrapportage is het in deze rapportage goed om de budgetten van het Sociaal domein te analyseren. In de monitor van het Sociaal domein over het eerste halfjaar van 2017 is ook ingegaan op de financiële stand van zaken. Daarbij zijn onderstaande cijfers gepresenteerd.

	Q1	Werkelijk Q2	Begroot		Verschil
			Eerste halfjaar		
WMO	1.597.000	1.137.000	2.734.000	2.558.000	-176.000
Jeugd	381.000	570.000	951.000	1.896.000	945.000
Participatiewet	1.216.000	1.251.000	2.467.000	2.256.000	-211.000
Totaal	3.194.000	2.958.000	6.152.000	6.710.000	558.000

Voor de WMO en de Participatiewet lopen de uitgaven iets voor op de begroting. Hierbij is het de verwachting dat de uitgaven per jaareinde in lijn zullen zijn met de begroting.

Bij de Jeugd lopen de uitgaven achter op de begroting. Zoals ook in de monitor is aangegeven ontstaat dit voornamelijk doordat nog niet alle facturen van het eerste en tweede kwartaal zijn verwerkt. Inmiddels zijn er meer facturen over het eerste en tweede kwartaal binnen. Daardoor bedragen de werkelijke uitgaven over het eerste halfjaar circa € 1.400.000, wat nog steeds lager is dan begroot. Dit ontstaat voornamelijk doordat er in het eerste halfjaar minder is uitgegeven aan veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd. Omdat onzeker is welke bedragen er voor het tweede halfjaar noodzakelijk zijn is er op dit moment geen aanleiding om de budgetten af te ramen. Daarbij speelt mee dat er afspraken zijn gemaakt over de solidariteitsafrekening van de hoge interventie niveaus binnen Drenthe. Mochten de aanvragen net als in het eerste halfjaar beperkt blijven dan zal er per jaareinde minder zijn uitgegeven dan begroot. Hiervoor zal dan bij de jaarrekening een toelichting komen. Daarnaast zal er voor de Voorjaarsrapportage 2018 een onderzoek plaatsvinden naar de toerekening van de uitvoeringskosten die in tegenstelling tot 2015 en 2016 nu niet meer in het budget Jeugdhulp verdisconteerd zijn.

Personeel en inhuur

De uitgaven voor inhuur van de maanden januari tot eind augustus zijn in het onderstaande overzicht weergegeven.

Verwacht wordt dat de post piekwerk waaronder de inhuur voor met name het sociaal domein geboekt is, gelijk of hoger zal zijn aan het bedrag van 2016. Een aantal tijdelijke medewerkers heeft inmiddels een vaste aanstelling gekregen, maar vanaf 2017 wordt ook de jeugdhulp bij de gemeente ondergebracht. Hiervoor wordt in eerste instantie ingehuurd.

	2013	2014	2015	2016	jan-aug 2017
Inhuur vacatureruimte	354.318	525.408	604.372	616.534	516.060
Inhuur vervanging ziekte	245.227	331.636	276.098	141.333	132.659
Advisering/interim	75.842	66.654	49.109	107.816	55.227
Piekwerk	148.533	159.436	450.734	716.400	415.741
Seizoen	206.986	183.232	178.221	236.761	129.581
Overig	5.582	22.368	42.803	38.217	9.220
Totale inhuur excl. extern advies	1.036.488	1.288.734	1.601.337	1.857.061	1.258.488
Extern advies	889.132	598.851	535.773	537.640	161.465
Totale inhuur incl. extern advies	1.925.620	1.887.585	2.137.110	2.394.701	1.419.953

De loonkosten over de maanden januari – augustus zijn weergegeven in de onderstaande tabel. Het percentage inhuur geeft de inhuur weer ten opzichte van de totale loonsom. Niet meegenomen in het percentage is de post extern advies.

Jaar	Loonsom regulier	Kosten inhuur	Loonsom incl. inhuur	Percentage	Benchmark
2013	9.041.785	1.036.488	10.722.178	6,4%	10%
2014	8.126.146	1.288.734	9.414.880	8,1%	10%
2015	8.125.472	1.601.337	9.726.809	10,2%	14%
2016	8.095.831	1.857.061	9.952.893	12,5%	16%
jan-aug 2017	5.288.803	1.258.488	6.547.291	11,3%	

Ziekte

Waar het gaat om vervanging van ziekte-, zwangerschaps- en ouderschapsverlof is in 2017 een budget beschikbaar van € 203.000. Dit is een budget van ongeveer 2% van de totale loonsom. Het ziekte-percentage daarentegen bedraagt over de periode januari-augustus 3,87% (excl. zwangerschappen).

In de tweede bestuursrapportage van 2014 hebt u ruimte gegeven om indien nodig extra in te huren tot een bedrag van maximaal het percentage van het landelijk gemiddelde ziekteverzuimcijfer (in 2016 bedroeg deze 5,6%). De definitieve stand zal in de jaarrekening 2017 gepresenteerd worden.

Investeringen

Omschrijving	Programma	Nummer Krediet	Investering:				
			2017	2018	2019	2020	2021
Economisch Nut:							
Kraan voor ABS Havelte	2	7721007	150.000				
Aanschaf pasjessysteem voor ABS Havelte	2	7721008	10.000				
Aanschaf Kraan (2017)	2	7721009	30.000				
Riolering vrijverval (2016)	2	7722120	101.587				
Riolering vrijverval (2017)	2	7722121	219.700				
Riolering vrijverval (2018)	2	7722122		237.363			
Riolering vrijverval (2019)	2	7722123			227.779		
Riolering vrijverval (2020)	2	7722124				224.955	
Riolering vrijverval (2021)	2	7725125					222.784
Riolering drukriolering bouwkundig (2017)	2	7722515	35.000				
Riolering drukriolering bouwkundig (2019)	2	7722516			25.000		
Riolering drukriolering mech/elektr (2017)	2	7722519	80.000				
Riolering drukriolering mech/elektr (2018)	2	7722522		33.000			
Riolering persleiding (2018)	2	7722700		176.000			
Riolering persleiding (2021)	2	7722701					27.000
Riolering bouwkundig (2019)	2	7722601			194.000		
Riolering milieumaatregelen (2016)	2	7722813	152.830				
Riolering milieumaatregelen (2017)	2	7722814	150.000				
Riolering milieumaatregelen (2018)	2	7722815		150.000			
Riolering milieumaatregelen (2019)	2	7722816			150.000		
Riolering milieumaatregelen (2020)	2	7722817				150.000	
Riolering milieumaatregelen (2021)	2	7722818					150.000
Riolering onderhoud stedelijk watersysteem (2016)	2	7722910	19.149				
Riolering onderhoud stedelijk watersysteem (2017)	2	7722911	46.600				
Riolering onderhoud stedelijk watersysteem (2018)	2	7722912		46.600			
Riolering onderhoud stedelijk watersysteem (2019)	2	7722913			46.600		
Riolering onderhoud stedelijk watersysteem (2020)	2	7722914				46.600	
Riolering onderhoud stedelijk watersysteem (2021)	2	7722915					46.600
Riolering drukriolering mech/elektr (2020)	2	7722527				33.000	
Riolering drukriolering mech/elektr (2021)	2	7722528					33.000
Riolering drukriolering bouwkundig (2020)	2	7722602				40.000	
Vacuümtank	2	7722930	25.000				
Begraafplaatsadministratie (2018)	2	7724022		30.000			
Renovatie trainingsvelden Havelte + Dwingeloo	3	7530114	33.615				
Renovatie trainingsveld Darp	3	7530115		33.615			
Renovatie korfbalveld Wapserveen (2019)	3	7530117			33.615		
Renovatie sportvelden (2020)	3	7530118				33.615	
Project Havelterberg Hoofdpoot	4	7560006	317.081				
Vervanging daken gebouwen voormalige werf Havelte	7	7830053		57.000			
Renovatie Ontmoetingscentrum Dingspilhaus	kpl	7015004		1.460.000			
Verbouwing MFA Havelte	kpl	7145501	118.980				
Brede School Dwingeloo - bouwkosten	3	7421107	85.654				
Brede School Dwingeloo - technische installaties	3	7421109	104.156				
Vervanging monitoren (2017)	7	7031047		38.000			
Vervanging servers (2018)	7	7031048		376.500			
Vervanging opslagmedium voor servers (2017)	7	7031051		35.000			
Vervanging netwerkcomponenten (2018)	7	7031052		81.000			
Aanschaf upgrade licenties MS Office (2018)	7	7031053		59.500		32.000	
Vervanging Mobiele Devices (2018)	7	7031054		39.000			
Vervanging laptops (2019)	7	7031055			29.000		
Indoordekking mobiele telefonie (2016)	7	7031057	43.000				
Gesprekscyclus	7	7031059	13.000				
Software factuurherkenning (2017)	7	7031060	10.000				
Vervanging scanners (2018)	7	7031061		10.000			
Modernisering BRP (2018)	7	7031062		25.000			
Vervangen Wifi netwerk (2019)	7	7031063			20.000		
Software Planon en e-besluitvorming	7	7031064		67.000			
Vervanging telefooncentrale gemeentehuis (2016)	7	7040013		80.000			
Vervanging MAN vrachtwagen (BV-BX-87)	7	7049231		135.000			
Vervanging ligier XPRO 45 km auto	7	7049350	20.000				
Vervanging Nido Stratos natstroommachine	7	7049351	33.100				
Vervanging SNK 180 EPZ nr 346 sneeuwpluog	7	7049352	12.950				
Vervanging vrachtwagen MAN 18320	7	7049353		139.050			
Vervanging Nido Stratos natstroommachine	7	7049354		46.350			
Vervanging vrachtwagen MAN 18225 (2019)	7	7049356			139.050		

Omschrijving	Programma	Nummer Krediet	Investing:				
			2017	2018	2019	2020	2021
Economisch Nut:							
Vervanging VW Caddy (2019)	7	7049357			27.980		
Vervanging VW Caddy (2019)	7	7049358			27.980		
Vervanging VW Caddy (2019)	7	7049359			27.980		
VW Lt 35 gesloten (2017)	7	7049361	48.000				
VW transporter enkele cabine	7	7049362	34.000				
Hoogwerker (2017)	7	7049363	46.000				
VW Transporter dubbele cabine (2018)	7	7049364		35.000			
VW Transporter enkele cabine met kraan (2018)	7	7049365		44.000			
Vrachtwagen MAN TGS 18-320 (2020)	7	7049366				150.000	
VW Transporter gesloten (2020)	7	7049367				44.000	
Hogedrukspuit Rioned HD 50 de luxe (2020)	7	7049368				11.000	
Vervanging VW Caddy (2018)	7	7049369		22.000			
Totaal Economisch Nut:			1.941.419	3.457.996	951.003	767.190	481.405
Maatschappelijk Nut							
Reconstructie weg Lhee-Kraloo (2012)	2	7210200	67.470				
Vervanging + reconstructie wegen (2017)	2	7210312	200.000	250.000			
Vervanging + reconstructie wegen (2018)	2	7210313		627.585			
Herinrichten Vledderweg en Dorpsstraat Vledder (2015)	2	7210314	394.146				
Vervanging + reconstructie wegen (2019)	2	7210319			200.000		
Vervanging + reconstructie wegen (2020)	2	7210320				1.027.000	
Reconstructie dorpskern Diever	2	7210321	1.750.000				
Kwaliteitsimpuls fietspaden (2017)	2	7210323	47.384	200.000			
Fietspad De Vennen - De Mussels	2	7210324	100.000	250.000			
Vervanging en reconstructie wegen (2021)	2	7210325					299.000
Eursingerkerkweg (2017)	2	7210326	75.000				
Moleneinde/Lheeweg (2017)	2	7210328	15.000	60.000			
Vervanging M.A. Naamen van Eemneslaan (2018)	2	7210329		460.000			
Uitvoering Licht- en Duisternisplan 2011-2020	2	7210410	371.899	179.500	179.500	179.500	
Uitvoering beleid- en beheerplan Brinken (2017)	2	7210504	15.000				
Uitvoering beleid- en beheerplan Brinken (2018)	2	7210505		15.000			
Uitvoering beleid- en beheerplan Brinken (2019)	2	7210506			15.000		
Uitvoering beleid- en beheerplan Brinken (2020)	2	7210507				15.000	
Evenemententerrein en Brink Dwingeloo (2018)	2	7210508		200.000			
Totaal Maatschappelijk Nut			3.035.899	2.242.085	394.500	1.221.500	299.000
Grondexploitatie							
Complex Diever voormalig zwembadterrein	7	7830113	277.107				
Complex Valderse II Dwingeloo	7	7830120	-63.145	233.777			
Complex Zorgvlied Noord-Oost II 2e fase	7	7830112	45.578	127.117	-130.593	-120.708	-124.100
Complex Kalterbroeken Diever	7	7830114	-267.476	608.054	-47.585	33.931	96.145
Totaal Grondexploitatie			-7.936	968.948	-178.178	-86.777	-27.955

VASTSTELLINGSBLAD

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Westerveld op 28 november 2017.

de voorzitter,

de griffier,

H. Jager

R.J. van der Veen